

Uitgebreidere studies

VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Het verlaten van het lichaam

Door Otis Q. Sellers,
Bijbelleraar

De uitleg van II Corinthe 5:1-10

Binnen het hele Christendom bestaat er een opvatting die met hand en tand verdedigd wordt, namelijk dat de Bijbel zou leren dat “uit het lichaam uit te wonen, is bij den Heere in te wonen.” Met de uitdrukking “uit het lichaam uit te wonen” (II Cor.5:8, St.Vert.) veronderstelt met dat daarmee tot uitdrukking wordt gebracht wat er bij de dood gebeurt, waardoor deze uitspraak wordt gebruikt als bewijs dat de dood de mens ogenblikkelijk in de aanwezigheid van de Heer brengt.

Men houdt aan deze opvatting vast ondanks het feit dat degene waarvan we veronderstellen dat hij deze woorden heeft geschreven, de apostel Paulus, slechts enkele perikopen daarvoor God uitbundig heeft gedankt voor de redding uit verscheidene grote gevaren die voor hem een bijna zekere dood hadden betekend (II Cor.1:8-10). Is het niet vreemd dat een mens zo hartstochtelijk dankt voor de verlossing van een ervaring, als het resultaat van die ervaring zou zijn dat hij zijn intrek zou nemen bij de Heer?

Hoe kan deze opvatting worden gehandhaafd tegen het licht van de brief die Paulus zo'n zes maanden eerder aan dezelfde mensen heeft geschreven en waarin hij verklaarde dat als er geen opstanding zou zijn, “dan zijn ook zij, die in Christus ontslapen zijn, verloren”? Zou Paulus later tegen zijn eigen geïnspireerde getuigenis ingaan door te beweren dat de doden, volledig buiten de opstanding om, hun intrek nemen bij de Heer?

Sommige commentatoren hebben deze schijnbare tegenstellingen ontdekt en in de hoop dit probleem op te lossen vertellen zij ons gladweg dat Paulus zijn opvatting over de opstanding, die hij zo heldhaftig heeft verdedigd in I Cor. 15, heeft gewijzigd. Zo'n verklaring valt alleen in goede aarde bij hen die denken dat deze brieven menselijke documenten zijn, maar zij worden niet geaccepteerd door hen die geloven dat zowel I Cor. 15 als II Cor. 5 het woordelijk geïnspireerde Woord van God zijn.

Deze feiten alleen al zouden voldoende moeten zijn om aan te tonen dat een zorgvuldige en eerlijke studie gemaakt behoort te worden van het gedeelte waarin de woorden “uit het lichaam uit te wonen, is bij den Heere in te wonen” voorkomen. En dat is het doel van deze brochure.

Bij wijze van inleiding zou ik willen zeggen dat ik een gelovige ben in de Here Jezus Christus. Met Thomas van weleer val ik aan Zijn voeten en zeg: “Mijn Here en mijn God!” (Joh.20:28). Ik geloof dat Jezus is de Christus (Joh.20:31), dat Hij de Zoon van God in het vlees is, Degene die de absolute God toont en verklaart. Ik geloof dat de Bijbel in zijn oorspronkelijke geschriften het woordelijk geïnspireerde Woord van God is. De Bijbel is de belangrijkste richtlijn voor mijn geloof en wandel.

De overtuiging dat de Bijbel het woordelijk geïnspireerde Woord van God is dat elk jaar dat ik het bestudeer verder in mij groeit, zodat ik na 46 jaar van ijverige studie, onderwijs en werken met dit Goddelijke Boek, met wijlen Dr. I.M. Haldeman kan zeggen: “De Bijbel is geen boek zoals de mens het zou WILLEN schrijven, als hij had GEKUND; noch is het een boek zoals een mens zou KUNNEN schrijven als hij het had GEWILD.” Op grond van deze overtuiging benader ik de Bijbel met eerbied en onderwerping in geloof, want het is niet het woord van een mens, maar in waarheid HET WOORD VAN GOD.

Mijn inspanningen bestaan uit een persoonlijk zoeken naar de waarheid in de Bijbel. Voor mij is de waarheid hetgeen in overeenstemming is met de feiten in een zaak. De feiten die betrekking hebben op de waarheid van God, vinden we in de Bijbel. Als deze feiten aan het licht komen, is dat doordat eerlijke mensen ijverig hebben geprobeerd ze te vinden en te voorschijn te brengen. En als deze de basis worden van de waarheid, is dat omdat we deze feiten hun zegje hebben laten zeggen met betrekking tot alles wat de mens denkt of hoopt dat de waarheid is.

In het zoeken naar de waarheid komt er een tijd waarin bepaalde feiten met zo'n stelligheid spreken dat hun getuigenis of aangenomen, of afgewezen moet worden. Velen die geconfronteerd worden met de echte waarheid doen alle moeite om er zich koste wat het kost van af te maken. Anderen stellen de beslissing die een dergelijke confrontatie eist zolang mogelijk uit, tot zich een geschikter moment voordoet, maar dit is bijna hetzelfde als afwijzing.

Neem bijvoorbeeld een van de eerste feiten waarmee iemand, die een eerlijke studie van de menselijke natuur wil maken, wordt geconfronteerd in de Bijbel. De Bijbel zegt:

“En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel” (Gen.2:7, St.Vert.).

Aangezien dit gedeelte heel getrouw de betekenis van het Hebreeuws weergeeft, vinden we er een opsomming in van verschillende Bijbelse feiten. Daaruit volgt dat als iemand er ideeën of filosofieën op nahoudt die niet in overeenstemming zijn met deze feiten, ze niet waar zijn. De feiten zijn: 1) dat de Here God de mens heeft gemaakt, 2) dat Hij de mens heeft gemaakt van stof uit de aardbodem, 3) dat Hij de levensadem in de neus van de mens heeft geblazen en 4) dat de mens daardoor een levende ziel is geworden.

Dit zijn de feiten die in dit gedeelte naar voren worden gebracht. Het zijn feiten die onder ogen gezien moeten worden, dan wel genegeerd of weggeredeneerd. We worden hierdoor geconfronteerd met de echte waarheid. Maar ze worden genegeerd en weggeredeneerd door de aanhangers van twee filosofische scholen.

Er zijn mensen die de evolutionaire hypothese van de oorsprong van de mens hebben aanvaard en niet geloven dat er een moment in de geschiedenis is geweest waarin de Here God de mens heeft gemaakt van het stof van de aardbodem. En er zijn anderen die de Platonische filosofie met betrekking tot de aard van de mens aanhangen en niet geloven dat God een MENS heeft geschapen, of dat deze mens een levende ziel is geworden. Zij stellen dat God slechts een lichaam heeft geschapen als woning voor de ziel en dat deze ziel de ware of echte mens is. Dit staat haaks op de Bijbelse feiten. De mensen die deze feiten geloven, accepteren dat de mens een ziel werd en dat het een aspect van zijn natuur is dat hij ziel is.

Aangezien het geloof het beste kan worden gedefinieerd als God geloven op Zijn woord en daarnaar denken en handelen, is het een geloofsdaad als we Hem op Zijn woord in Gen.2:7 geloven en altijd aan de mensen denken die zielen zijn, in plaats van aan mensen die een ziel hebben. En hoewel bijna niemand deze opvatting deelt en hoewel dit inzicht niet populair is en zelfs hoewel het niet gezien wordt als de orthodoxe opvatting, kan degene die zich tevoren heeft willen onderwerpen aan de feiten uit het Woord van God, slechts in alle vriendelijkheid zeggen: "God waarachtig en ieder mens leugenachtig" (Rom.3:4).

Onderwerpen die een mens persoonlijk raken zullen over het algemeen de onderwerpen zijn waarover hij de meest uitgesproken overtuiging heeft. Het zou goed zijn als deze overtuigingen waren gebaseerd op feiten die naar voren komen in de heilige Schriften. Maar helaas, in de regel is dat niet het geval. Veel te veel overtuigingen zijn zeer emotioneel en zijn ontstaan als gevolg van iemand die vond dat de dingen zo zijn zoals hij wenst dat ze zijn.

In de Griekse filosofie, zoals deze is samengevat door Plato, was de dood een welkome vriend geworden, een middel waar de mens voordeel bij ondervindt. Ze wilden graag dat het zo was, en daarom was het ook zo. Maar de feiten in de Bijbel laten zien dat de dood een vijand is en dat deze in de wereld is gekomen als straf van God voor de zonde. Gods Woord vertelt ons dat deze vijand is verslagen door Jezus Christus toen Hij uit de dood opstond en dat wij op grond daarvan de dood zullen overwinnen als we opstaan uit de dood.

Deze eenvoudige Bijbelse feiten zijn zodanig overwoekerd door Griekse filosofie, dat we in onze tijd intelligente mensen tegenkomen die toegewijd beweren te zijn aan gezonde, wetenschappelijke exegese van de Bijbel en die beweren te vertrouwen op de openbaringen daarin, maar die waarheden verkondigen die slechts hun eigen wensen zijn met betrekking tot de speciale manier waarop zij zelf en hun geliefden de vreselijke ervaring van de dood wensen te overleven. Hun dogma's zijn niets meer dan de projectie van hun eigen verlangens in deze zaak.

In de Griekse filosofie treedt de opvatting van "de onsterfelijkheid van de ziel" op de voorgrond. Deze zinsnede kan men niet vinden in het Woord van God. In de Bijbelse waarheid treedt de opvatting van "de opstanding van de doden" op de voorgrond. Deze twee uitspraken sluiten elkaar uit. Als de ene correct is, dan is de andere het niet. En zij zouden ons tot zelfonderzoek moeten brengen, om te zien of we nog in het geloof zijn, zoals Paulus adviseert in II Cor.13:5.

We moeten onder ogen zien dat het geloof van iemand ernstig op de proef wordt gesteld als hij geconfronteerd wordt met de Bijbelse openbaringen over de dood. Op grond van het bijna algemene geloof in de onsterfelijkheid van de mens, is het niet eenvoudig voor iemand om zich hard te maken voor de feiten zoals deze in Gods Woord zijn weergegeven, de traditie tegen te spreken en te verkondigen dat de dood een vijand is, dat de doden dood zijn en dat het enige wat hem uit die toestand kan bevrijden de ervaring van de opstanding is.

De schrijver is een van velen die de strikte Bijbelse openbaring met betrekking tot de aard van de dood aanvaarden. De feiten van het Woord van God dwingen me te geloven dat de dood een einde zal maken aan mijn leven en dat de opstanding me weer onder de levenden zal brengen. Ik geloof dat de dood er kwam door de zonde en dat het een vijand is. Ik geloof dat de opstanding komt door Jezus Christus en dat het een vriend is. Het lijkt me juist en wenselijk dat de opstanding en niet de dood me brengt in de zegeningen die ik verdiend heb door het geloof in Jezus Christus. Dat is mijn geloof en het is vanzelfsprekend dat dit de boodschap is die ik anderen over dit onderwerp breng.

Er zijn natuurlijk veel tegenwerpingen tegen een dergelijke stellingname. Ik beweer echter zelfverzekerd dat ik zorgvuldig aandacht heb besteed aan elke mogelijke tegenwerping voordat ik mijn huidige standpunt heb ingenomen. Elk gedeelte dat feiten naar voren lijkt te brengen die erop zouden kunnen wijzen dat mijn opvattingen niet kloppen, is uiterst nauwgezet onderzocht. Onder deze is er een die meer dan enig ander steeds opnieuw naar voren wordt gebracht. Gewoonlijk gebeurt dat in de vorm van een vraag: "Maar wat zegt u dan van Paulus' bewering dat als we het lichaam verlaten het inhoudt dat we intrekken bij de Heer?"

Als een ik botte en tactloze man zou zijn, zou ik ongetwijfeld een ieder die met deze tegenwerping aankwam hebben geantwoord met: "Dat is niets anders dan een verdraaide en onvolledige aanhaling uit de Statenvertaling, die op zichzelf weer een onzorgvuldige vertaling is van de oorspronkelijke tekst. Paulus zei zo iets helemaal niet en als u exacte kennis zou hebben van dit gedeelte, zou u het niet naar voren hebben gebracht." Maar aangezien ik noch bot, noch tactloos ben, geef ik zo'n antwoord niet. Ik geef als volgt antwoord. Als ik merk dat degene die bezwaar maakt oprecht is, dat hij werkelijk op zoek is naar de waarheid en dat hij wil groeien in kennis van de dingen van God, zal ik proberen hem stap voor stap alle feiten te tonen die verband houden met de werkelijke betekenis van Paulus' woorden in II Cor.5:6-8, het gedeelte waaruit de onzorgvuldige aanhaling verondersteld wordt te komen. Dat ben ik van plan te doen in deze studie en ik hoop dat velen met mij op weg willen gaan op deze onderzoeks- en ontdekkingsreis.

Als leraar van de heilige Schriften ken ik honderden gelovige mannen en vrouwen die een eerlijk verlangen hebben naar een bevredigende uitleg van II Cor. 5:1-10. Er is ontevredenheid over de meeste verklaringen in deze tijd, omdat ze te oppervlakkig zijn en geen rekening houden met de kennelijke feiten, twijfelachtige vertalingen opperen ter ondersteuning van vooropgezette ideeën, onwerkbaar en een menigte vragen onbeantwoord laten, onopgeloste problemen en onoverkomelijke problemen.

In deze studie is het mijn nadrukkelijke bedoeling de feiten die ik heb gevonden als resultaat van langdurig en zorgvuldig onderzoek naar voren te brengen. Zij zullen, naar ik vertrouw, ons helpen om tot de juiste conclusies te komen. Zestien jaar geleden heb ik twaalf bladzijden geschreven en uitgegeven getiteld "Studiemateriaal over II Cor.5:1-10." Van dit materiaal heb ik eerlijk gezegd dat het "voorlopig en inleidend" was en het werd verstrekt om het onderzoek naar en de discussie over de uitleg van dit gedeelte te stimuleren. De resultaten waren bemoedigend en nu hebben de velen die met hun inzichten bijgedragen hebben aan deze studie iets tegoed van mij. Ik ben nu zover dat ik in zekere zin een afronding kan schrijven over de uiteindelijke uitleg van Paulus' woorden in dit hoofdstuk.

Het veranderen van Gods Woord

Enige jaren geleden is er een vrouwelijk prediker in Californië overleden. Een populair geïllustreerd blad had veel foto's rond haar begrafenis gepubliceerd. Daaronder bevond zich er ook een van haar kerk waarop aan de voorkant een pas geschilderd bord hing met de tekst: "uit het lichaam uit te wonen, is bij den Heere in te wonen. II Cor. 5:8."

Omdat er een tekstverwijzing werd gegeven aan het slot van deze zogenaamde aanhaling uit de Bijbel, zullen de meeste mensen hebben aangenomen dat het een getrouwe weergave was van iets uit het Woord van God. Er zullen onder de miljoenen die de foto hebben gezien maar weinigen de moeite hebben genomen om dat na te kijken. De enkeling die dat wellicht gedaan heeft zou op een in het oog springende verandering van de heilige Schrift zijn gestuit. In de Statenvertaling staat het volgende:

"MAAR WIJ HEBBEN GOEDEN MOED, EN HEBBEN MEER BEHAGEN om uit het lichaam uit te wonen, EN bij den Heere in te wonen" (II Cor. 5:8).

De woorden in kapitalen worden over het algemeen overgeslagen of veranderd in deze schijnbare aanhaling van dit gedeelte. Door dat te doen met wordt de verklaring van Paulus van wat hij zou wensen veranderd in een beschrijving van een feit. Om dit tot stand te brengen wordt het woordje 'en', een voegwoord, verwijderd en vervangen door 'is'. Geen mens heeft het recht om het Woord van God op die manier te veranderen.

Het herschrijven van Bijbelse uitspraken op die manier is niets meer dan een vrome poging om de dood zowel aantrekkelijk als begeerlijk te maken. Er wordt iets in de woorden van Paulus gelegd, wat hij niet gezegd heeft. Zij die dit doen veronderstellen dat hij had moeten zeggen wat in hun eigen gedachten leeft en niet wat er in de zijne leefde. Zij denken dat hij waarschijnlijk probeerde om dat te doen, maar niet geslaagd is in die poging, zodat zij hem

nu te hulp moeten komen door zijn taalgebruik verbeteren en in de juiste bewoordingen weer te geven wat hij waarschijnlijk heeft gedacht.

Omdat men volstrekt geen onderbouwing kan vinden voor de conclusie dat de rechtvaardige bij zijn dood in de nabijheid van de Heer wordt gebracht en omdat men hiervoor in dit gedeelte een aanwijzing meent te kunnen vinden, weigert men zelfs maar te overwegen dat Paulus misschien iets geheel anders zegt dan wat men veronderstelt. Dat verklaart waarom dit gedeelte voortdurend verkeerd wordt geciteerd. Een eerlijk citaat levert geen grond op voor dergelijke ideeën, terwijl een verwrongen versie van de woorden van de apostel dat wel lijken te doen.

Uit ervaring heb ik geleerd dat zij die zeggen “uit het lichaam uit te wonen, is bij den Heere in te wonen” dat niet volledig geloven. Als we ze vragen of dit van toepassing is op allen die sterven, deinzen ze terug en beperken het tot enkele mensen. Daarmee geven ze toe dat “uit het lichaam uit te wonen” niet automatisch inhoudt “bij den Heere in te wonen.”

Het verdraaien van dit gedeelte van Gods geïnspireerde Woord heeft een lange geschiedenis. Het begon met de eerste vertalingen van het Grieks in het Nederlands. Dat zou zelfs een beginneling in het Grieks moeten opmerken, maar dat blijkt niet het geval. In het Grieks komen in II Cor.5:6-9 geen woorden voor die vertaald kunnen worden met “uitwonen” en “inwonen”¹ het gebruik van deze twee woorden is een verbastering van het Bijbelse getuigenis en zijn erin gevoegd om steun te vinden voor een verkeerde overtuiging, namelijk dat de mens kan worden gescheiden en kan bestaan los van de georganiseerde materie (stof) dat hem maakt tot wat hij is, een menselijk wezen.

We hebben al gewezen op het geïnspireerde verslag van de schepping van de mens:

“En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel” (Gen. 2:7).

Als we dit duidelijke verslag van de schepping van de mens geloven dan noodzaakt de logica ons ook te geloven dat het lichamelijke aspect van de mens een essentieel deel van zijn wezen uitmaakt en dat het er met geen mogelijkheid van gescheiden kan worden, of, zoals sommigen proberen te zeggen “het lichaam verlaten.” Als een ambachtsman een stuk hout pakt om er een stoel van te maken, dan is het niet mogelijk dat de stoel wordt gescheiden en afzonderlijk kan functioneren van het hout waarvan hij is gemaakt. En aangezien God stof nam om er de mens van de maken, is het onmogelijk dat de mens kan worden gescheiden en kan bestaan los van de materie waarvan hij is samengesteld.

Sommigen zullen aankomen met de bewering dat bij God alle dingen mogelijk zijn en dat Hij het ogenschijnlijk onmogelijke kan doen, namelijk de mens scheiden van de materie waarvan hij is gemaakt. Als dat zo is, moet men er ook van uitgaan dat hij niet werkelijk van stof is gemaakt, dat hij geen stof is en dat hij niet tot stof kan weerkeren. Al deze dingen worden beweerd van Adam in Gen.2:7 en 3:19. Wat we dan ook mogen geloven aangaande de mens, het moet in overeenstemming zijn met het getuigenis in deze twee gedeelten. Wij die Gods Woord aannemen, kunnen niet geloven dat de mens die God gemaakt heeft uit het stof, kan worden gescheiden van de materie waarvan hij is gemaakt.

In antwoord hierop zullen sommigen beweren dat niet de mens wordt gescheiden, maar de ziel. Anderen zullen zeggen dat het om de geest gaat. Zij die dergelijke opvattingen opperen zullen al snel ontdekken dat ze niet werkbaar zijn en niet verder uitgewerkt kunnen worden als we maar een paar eenvoudige vragen stellen. Zij moeten natuurlijk het woord *ziel* of *geest* definiëren. Als zij een van beide omschrijven als “de ware mens”, of “de echte mens”, dan moeten ze bereid zijn ons te vertellen wanneer, waar en door wie deze “echte mens” is geschapen. Het kan niet dezelfde zijn als waarvan gesproken wordt in Gen.2:7 omdat die mens is gemaakt uit het stof van de aardbodem, dat is aarde. En in hetzelfde gedeelte wordt ons verteld dat de mens die van aarde is gemaakt een levende ziel werd.

Een voorbeeld hiervan zien we in het feit dat wanneer een man trouwt hij een echtgenoot wordt, iets wat hij daarvoor niet was. Het is nu onzinnig om te proberen de man te scheiden van de echtgenoot. Als de man sterft, sterft ook de echtgenoot. De man is de basis van de echtgenoot en er kan geen echtgenoot zijn los van de man. Zo is het ook met de mensen die zielen zijn. Met het oog hierop kan niemand met de vraag komen: “Wat gebeurt er met de ziel als de mens sterft?” Dan zou je net zo goed kunnen vragen wat er met de echtgenoot gebeurt als de man sterft.

---

¹ Sellers gaat hier uit van de *Authorized Version*, die de woorden “present” en “absent” vijf maal in dit gedeelte gebruikt (vert.).

De ervaring van Paulus

Velen geloven dat in het verslag van de ervaringen van Paulus, zoals we dat vinden in II Cor.12:1-4, een positief bewijs wordt geleverd dat de mens gescheiden kan worden van zijn lichamelijke hoedanigheid. We zullen het eens lezen:

“¹Er moet geroemd worden; het dient wel tot niets, maar ik zal komen op gezichten en openbaringen des Heren. ²Ik weet van een mens in Christus, veertien jaar is het geleden - of het in het lichaam was, weet ik niet, of dat het buiten het lichaam was, weet ik niet, God weet het - dat die persoon weggevoerd werd tot in de derde hemel. ³En ik weet van die persoon - of het in het lichaam of buiten het lichaam was, weet ik niet, God weet het - ⁴dat hij weggevoerd werd naar het paradijs en onuitsprekelijke woorden gehoord heeft, die het een mens niet geoorloofd is uit te spreken.”

Het argument dat men ontleent aan dit gedeelte is dat als het niet mogelijk was voor de mens om gescheiden te worden van zijn lichaam en te bestaan buiten het lichaam, Paulus niet zou hebben gezegd dat hij niet wist of deze ervaring heeft gehad toen hij in het lichaam, of buiten het lichaam was.

Op het eerste gezicht lijkt dit argument onweerlegbaar. En het zal afdoende zijn voor hen die wensen te bewijzen dat een mens kan worden gescheiden van en kan bestaan buiten zijn lichaam. De denkfout in deze redenering is echter duidelijk voor iedereen die op de hoogte is van andere uitspraken van Paulus over deze zaak. Als hij nooit eerder de woorden “in het lichaam” en “buiten het lichaam” zou hebben gebruikt, zou dit argument wellicht enig gewicht hebben gehad. Maar hij heeft de uitdrukkingen al eerder gebruikt en op een manier die we tegenwoordig niet meer gebruiken. Deze geven ons een aanwijzing voor de echte betekenis van dit gedeelte.

De Griekse woorden die vertaald zijn met “buiten het lichaam” in II Cor.12:2,3, zijn *EKTOS TOU SŌMATOS*. Deze woorden komen op precies dezelfde wijze voor in I Cor.6:18 waar ze als volgt zijn vertaald: “buiten het lichaam om”. De hele tekst luidt:

“Vliedt de hoererij. Elke andere zonde, die een mens doet, gaat buiten zijn eigen lichaam om. Maar door hoererij bezondigt men zich aan zijn eigen lichaam.” (I Cor. 6:18, NBG51).

Met dit in gedachten zouden we, als de woorden “buiten het lichaam” in II Cor.12:2,3 zouden betekenen dat Paulus gescheiden zou kunnen zijn en bestaan los van zijn lichamelijke structuur, dezelfde betekenis zou moeten worden toegekend aan I Cor.6:18, omdat zij exact hetzelfde zijn in de geïnspireerde originele tekst. En dat zou ons vragen te geloven dat elke keer dat een mens zondigt, hij zich van zijn lichaam scheidt om dat te doen, behalve als hij hoererij bedrijft, want als hij dat doet blijft hij in zijn lichaam. Dat is een belachelijke manier van denken en een dergelijke gedachte kan men niet ontlenen aan Paulus' woorden in I Cor.6:18. En omdat we dat kunnen vaststellen, kunnen we aan II Cor.12:2,3, waar dezelfde woorden staan, niet deze betekenis toekennen.

In I Cor.6:18 komt Paulus tot bepaalde uitspraken door zondige daden in het algemeen te vergelijken met die van hoererij in het bijzonder. Hij verklaart dat hoererij als geen andere zonde het lichaam ontheiligt. Hij beweert dat elke zonde “zonder het lichaam” is, terwijl hoererij “in het lichaam” is. Alle zonden, ontstaan in de gedachten, met uitzondering van hoererij, die zijn oorsprong vindt in het lichaam. Daar geldt het lichamenlijk eerste en in de tweede plaats het mentale en het heeft een verontreinigende werking op zichzelf. Velen hebben de woorden van Paulus over het buitengewone karakter van hoererij ter discussie gesteld, maar dat doe ik niet. Hij maakt onderscheid tussen de mentale en lichamelijke aard van bepaalde zonden en het gebruikt de uitdrukking *EKTOS TOU SŌMATOS* om de zonden te omschrijven die uit de gedachten voortkomen. Dit helpt ons het gedeelte dat we nu onderzoeken te begrijpen.

In II Cor.12:1-3 behandelt Paulus het onderwerp “gezichten en openbaringen des Heren” en hij spreekt van iemand die is opgenomen in de derde hemel, het paradijs. Hij spreekt hier ongetwijfeld over zichzelf. Hij beweert dat hij niet kan zeggen of dit een echte lichamelijke ervaring (in het lichaam) is geweest, of een mentale ervaring (buiten het lichaam om), namelijk een visioen. Hij kon niet zeggen, en daarom deed hij dat ook niet, of hij persoonlijk weggevoerd werd in de derde hemel, of dat God de derde hemel in een visioen aan hem toonde. Aangezien hij uitdrukkelijk zegt dat het een “mens” was die werd weggevoerd, wordt de waarheid niet gediend door hier de gedachte aan een ziel of een geest in te voegen. Om tot een gerechtvaardigde conclusie te komen, zijn er evenwel meer argumenten nodig om te zien of de interpretatie die ik hierboven gaf in overeenstemming is met andere openbaringen in het Woord van God. We vinden een duidelijke hulp in de profetie van Ezechiël.

De ervaring van Ezechiël

Aan het begin van zijn profetie bevindt Ezechiël zich lichamelijk tussen de Israëlieten in ballingschap aan de rivier de Kebar in het land Babylon. Hij vertelt dat de hemelen voor hem geopend waren en dat hij “gezichten van Godswege” zag (Ezech.1:1). Het woordje “van” in deze uitdrukking is een genitief van oorsprong en dus gaat het om visioenen die van God afkomstig zijn. Hij werd niet opgenomen naar de hemel, maar de hemelen werden voor hem geopend. Deze ervaring was strikt psychisch en absoluut niet fysiek. Hij zou net zoveel hebben gezien en geweten als hij stekeblind was geweest.

Later in Ezechiël 8:3 vinden we de beschrijving van een puur fysieke ervaring waarin Ezechiël persoonlijk werd opgeheven tussen hemel en aarde. Toen hij zich daar bevond ontving hij een visioen van wat zich in Jeruzalem afspeelde. Dit is een samengestelde fysieke en psychische ervaring. Paulus zou fysieke ervaring hebben omschreven met de woorden “in het lichaam” en de psychische met “buiten het lichaam om.”

In Ezechiël 11:1 lezen we over een andere concrete fysieke ervaring waarin hij door de Geest van God lichamelijk uit Babylon werd weggenomen en naar Jeruzalem gebracht. Hieruit blijkt duidelijk dat sommige van zijn ervaringen psychisch waren en andere fysiek, sommige waren “in het lichaam” (fysiek) en andere “buiten het lichaam” (psychisch).

Als we de ervaring van Paulus vergelijken met die van Ezechiël, wordt het zonneklaar dat Paulus lichamelijk weggevoerd zou kunnen zijn tot in de derde hemel en het zou kunnen zijn dat de hemel bij hem gebracht werd in de vorm van een visioen. Hij vertelt ons dat hij niet wist hoe deze bijzondere belevenis had plaatsgevonden. Of hij lichamelijk verplaatst was naar het paradijs, of dat hij een visioen heeft gehad.

Op basis van deze Schriftuurlijke feiten, staat er niets in de woorden die Paulus heeft gebruikt in II Cor.12:2,3 dat de opvatting ondersteunt dat de mens kan bestaan buiten zijn lichaam. Dat zo iets wellicht mogelijk is, maakt deel uit van de fantasieën van Plato. Het zijn puur menselijke opvattingen die geen grond hebben in de feiten die we vinden in het Woord Gods. Nu de obstakels uit de weg zijn geruimd die voort leken te komen uit de door Paulus in dit gedeelte gebruikte uitdrukkingen, kunnen we verder gaan met het overdenken van het gedeelte dat het onderwerp is van deze studie, II Cor.5:1-10.

Exegetische principes

Terwijl ik deze woorden schrijf, ligt voor mij de *King James Version* open bij dit hoofdstuk. Achter me op de plank staan 27 vertalingen van het Nieuwe Testament. Sommige daarvan zijn van twijfelachtige betekenis, maar ze zijn alle geraadpleegd om te zien of zij licht kunnen werpen op de vertaling van dit gedeelte. Op mijn bureau liggen een paar grote vellen papier, waarvan elk vijftig rijen en vijf kolommen bevat. In de eerste kolom is elk afzonderlijk woord vermeld dat in de Griekse tekst staat van dit gedeelte, één woord per rij. In de tweede kolom staat de grondvorm van het woord vermeld en in de regel ook het nummer van de pagina waar het voorkomt in de *Englishman's Greek Concordance*. De derde kolom bevat aantekeningen over de zinsontleding en de vierde een zo letterlijk mogelijke vertaling van het vervoegde woord en de vijfde bevat ter vergelijking de *King James Version*.

Lexicons zoals die van Cremer, Abbott-Smith, Thayer, Liddell and Scott, Arndt and Gingrich, Moulton and Milligan en andere zijn nauwkeurig onderzocht op enig licht dat zij mogelijk kunnen werpen op de betekenis en het gebruik van deze woorden. Hieruit is een vertaling ontstaan, zodat ik er zeker van kan zijn dat ik probeer te interpreteren wat God werkelijk heeft gezegd, in plaats van te proberen de betekenis ervan te ontdekken aan de hand van foutieve vertalingen.

Dit vertel ik u allemaal omdat veel te veel mensen denken dat slechts enkele speciale mensen exclusieve verbindingen hebben met de bron der waarheid die gewone mensen zoals u en ik niet hebben.

Opdat de lezer kennis kan nemen van het onmisbare materiaal voor een goed verstaan van deze bladzijden, zal de Statenvertaling hier worden weergegeven (aangeduid met St.Vert.) en dan mijn eigen vertaling (aangegeven met Sel.Vert.), waarvan ik elk woord in de exegese nader zal uitleggen.

II Cor.5:1-10, St.Vert.

“¹ Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen. ² Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden. ³ Zo wij ook bekleed *en* niet naakt zullen gevonden worden. ⁴ Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde. ⁵ Die ons nu tot ditzelfde bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft. ⁶ Wij hebben dan altijd goeden moed, en weten, dat wij, inwonende in het lichaam, uitwonen van den Heere; ⁷ (Want wij wandelen door geloof *en* niet door aanschouwen.) ⁸ Maar wij hebben goeden moed, en hebben meer behagen om uit het lichaam uit te wonen, en bij den Heere in te wonen. ⁹ Daarom zijn wij ook zeer begerig, hetzij inwonende, hetzij uitwonende, om Hem welbehaaglijk te zijn. ¹⁰ Want wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam *geschiedt*, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.”

II Cor.5:1-10, Sel.Vert.

“¹ Want wij zijn ons bewust, dat, indien ons elementaire huis, dat wil zeggen deze tabernakel, afgebroken zou worden, wij een woning van uit God hebben, een huis niet met handen gemaakt, aionisch in de hemelen. ² Want hierin zuchten wij, er ernstig naar verlangend bekleed te worden met onze woning die uit de hemelen is, ³ opdat bekleed zijnde wij niet naakt bevonden worden. ⁴ Want wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde, omdat wij niet ontkleed wensen te zijn, maar gekleed, opdat dit sterfelijke verslonden moge worden door leven. ⁵ Hij die ons juist hiertoe bereidt is God, die ons tevens de ernst van de Geest geeft. ⁶ Daarom te allen tijde moedig en volkomen bewust dat terwijl we onder ons eigen volk zijn in het lichaam en terwijl wij ons eigen volk zijn in gemeenschap met de Here ⁷ want wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen ⁸ toch hebben we geen gebrek aan moed en wij verheugen ons te meer om gescheiden te zijn van ons eigen volk, buiten het lichaam, en te zijn onder ons eigen volk in gemeenschap met de Heer. ⁹ En daarom stellen wij er een eer in, hetzij onder ons eigen volk, hetzij afgezonderd van ons eigen volk, Hem welgevallig te zijn. ¹⁰ Want wij moeten allen openbaar worden voor de rechterstoel van Christus, opdat iedereen ontvangen moge voor wat hij in zijn lichaam doet, hetzij goed, hetzij kwaad.”

Bij de interpretatie van de dingen die in dit gedeelte van de Schrift worden verteld, moeten we in de eerste plaats rekening houden met de stijlfiguren die hier gebruikt zijn. Niets wordt aangeduid bij zijn eigenlijke benaming. Metafoor volgt op metafoor. We vinden uitdrukkingen als “aardse woning”, “tabernakel”, “woning van God”, “huis niet met mensenhanden gemaakt”, “bekleed worden”, “woning dat uit de hemel is”, “bekleed” en “naakt” in de eerste drie verzen. Geen enkele van deze termen heeft de letterlijke betekenis die gewoonlijk in de gedachten komt als we ze voor het eerst lezen. Met andere woorden, iets wat geen “aardse woning” is, wordt “aardse woning” genoemd, een ervaring die niet letterlijk het aantrekken van kleren is, wordt “bekleed worden” genoemd en een of andere ervaring die niets met naaktheid te maken heeft, “naakt bevonden.”

Het tweede feit dat we onder ogen moeten zien, is dat dit gedeelte een onderwerp heeft. Paulus heeft het ergens over. Het kan niet juist zijn het onderwerp te negeren en vervolgens wat hij vertelt op iets anders toepassen. Bijvoorbeeld: houdt hij zich hier bezig met de vraag wat er gebeurt als iemand sterft? Mij antwoord is: NEE! Ik zou mijn ogen moeten sluiten voor de meeste voor de hand liggende waarheden om te kunnen zeggen dat dit het onderwerp van deze verzen is.

Bij de uitleg van welke bewering in het Woord van God dan ook, zelfs van de kortste, is er een grondregel die nimmer mag worden overtreden door de student die ernaar verlangt om de waarheid van God te ontdekken. Deze regel kan worden duidelijk gemaakt door twee vragen: 1) Wat is het onderwerp van het gedeelte? 2) Wat heeft de bewering die we onderzoeken te zeggen over dat onderwerp? Dit is een principe dat ons altijd zal beschermen tegen verkeerde toepassingen en uitleggingen van het Woord van God. Aangezien het gedeelte dat wij bestuderen deel uitmaakt van een groter geheel, moeten we in de context het onderwerp gaan zoeken.

Het onderwerp van Paulus' bediening

De commentatoren zijn altijd erg karig geweest in hun uitleggingen over dit gedeelte. De meeste van hen geven er de voorkeur aan om slechts een kort commentaar te geven, waarbij ze in eigen woorden eenvoudigweg herhalen wat de Statenvertaling zegt. R.C.H. Lenski, de Lutherse commentator, heeft een uitgebreide verklaring gegeven, waarin hij de meeste problemen heeft onderkend, de meeste moeilijkheden heeft gezien en de meeste valkuilen

heeft ontweken, totdat hij komt bij de kern van de zaak (verzen 6 tot 8) waar hij de verkeerde richting kiest en de waarheid volledig uit het oog verliest. Hij maakt evenwel de gedachte dat de "aardse woning" het lichaam zou zijn belachelijk.

Willam E. Biederwolf (*The Millennium Bible*) gaat uitgebreid op dit gedeelte in en geeft een uitstekende samenvatting van de theologische denkwijzen hierover, maar verzuimt om met een gezonde interpretatie van zichzelf te komen. Alle belangrijke commentatoren zijn het er echter over eens dat het onderwerp "bediening" is, met name de bediening van Paulus en zijn mede apostelen.

A.C. Gaebelien zegt dat het onderwerp van de eerste zeven hoofdstukken van II Corinthe is "De ware bediening, geopenbaard in het leven en het karakter van de apostel." Het opschrift boven het gedeelte van 2:4-6:10 in de Scofield Bible is eenvoudig: "De Bediening." Lenski ziet in de eerste zeven hoofdstukken een verslag waarin Paulus "zijn ambt en de arbeid en het lijden" verheerlijkt. James M. Gray ziet dat 2:14-4:7 handelt over de "Overwinningen van Paulus' bediening" en 4:8-5:21 over "Beproevingen van Paulus' bediening."

Hierover kan geen twijfel bestaan. Het onderwerp van dit gedeelte (2:14-5:21) is de door God gegeven bediening aan Paulus en zijn mede apostelen in die tijd en onder die omstandigheden die aan de orde waren in de periode van de Handelingen. Daarin wordt door hem de aard, de reikwijdte, de overwinning en de beproevingen van een dergelijke dienst uitgelegd.

Dat Paulus de Corinthische gelovigen aan wie hij deze brief heeft geschreven, liefhad, staat ongetwijfeld vast. Zij waren de vruchten van zijn bediening in Corinthe. Hij noemde hen "mijn geliefde kinderen" (I Cor.4:14) en hij stelde dat zij het zegel op zijn apostelschap waren in de Here (I Cor.9:2), en zei dat hij graag offers zou brengen en zelf geofferd zou worden ter wille van hen (II Cor.12:15). Maar het speet hem dat hij moest klagen over het feit dat hoe meer hij van hen hield, hij minder liefde van hen ontving (12:15). Uit de tweede brief is het volstrekt duidelijk dat valse broeders, die een grote liefde voor de Corinthiërs veinsden, Corinthe waren binnengedrongen door middel van subtiele kritiek en insinuaties de goede verstandhouding die bestond tussen Paulus en hen hebben vernietigd.

Het belangrijkste doel van deze brief is om de oorspronkelijke goede relatie weer te herstellen. Dat moest gebeuren door hen een juist beeld van zijn bediening, zijn opdracht en zijn lijden te tonen; met name zijn lijden omdat zijn beproevingen en nood door zijn tegenstanders werden gebruikt om zijn relatie met de Heer in twijfel te trekken.

Wanneer we samenvattingen zouden maken van elke perikoop in het gehele gedeelte dat we overdenken, zouden ze er ongeveer als volgt uitzien:

De dienst aan God, die het gevolg is van een opdracht van God en onder Gods leiding wordt volbracht, zegeviert te allen tijde (II Cor.2:14-17).

De dienst aan God bewijst zichzelf altijd voor Gods volk. Het getuigenis van Christus werd in hen bevestigd (I Cor.1:7) en daarvoor was geen aanbevelingsbrief nodig (II Cor. 3:1-5).

De dienst aan God, zoals die van Paulus, was niet zomaar een herhaling van de woorden van Mozes. De waarheid had een grote stap voorwaarts gedaan en als Gods boodschapper bracht Paulus een boodschap die daarmee in overeenstemming was. Zijn boodschap sprak van genade en niet van de wet. Hij en zijn mede apostelen waren bedienaren van een nieuwe overeenkomst (verbond) tussen God en de mens (II Cor.3:6-18).

De dienst aan God, zoals deze werd verricht door Paulus en Timotheüs, was eerlijk, niet gewiekst, of misleidend (II Cor.4:1,2).

De dienst aan God, waarbij de verkondiging van Jezus Christus het centrale thema is, wordt niet door velen aanvaard en Paulus vertelt waarom dat zo is. Het ligt niet aan de boodschap of de verkondiger (II Cor.4:3-6).

De dienst aan God kan niet worden beoordeeld op grond van de fysieke verschijning van de dienstknecht (II Cor.4:7).

De dienst aan God betekent voor de dienstknecht een zekere mate van lijden. De aard van dit lijden moet worden begrepen door zowel de dienstknecht als door hen die door hem gediend worden (II Cor.4:8-5:5).

De dienst aan God is vaak paradoxaal omdat er een logische tegenstrijdigheid in zit, die wordt opgeheven zodra het karakter ervan wordt begrepen (II Cor.5:6-9).

De dienst aan God zal worden beoordeeld door Christus (II Cor.5:10).

De dienst aan God moet worden erkend zoals het is, een mens die door de liefde van Christus gedrongen wordt om Hem als ambassadeur te dienen (II Cor.5:11-21).

Als de samenvattingen van deze perikopen de lezer niet aanspreken, kan hij zijn eigen uittreksel maken, maar wat hij ook doet, het is niet mogelijk dit gedeelte te scheiden van het onderwerp van de dienst aan God en wel met name de dienst die Paulus voor God verrichtte onder de omstandigheden die samenhangen met de Handelingen-tijd. Aangezien Paulus niet de enige was die God diende, komen we veel voornaamwoorden in dit gedeelte tegen die in het meervoud staan. Zij hebben niettemin alle in de eerste plaats betrekking op hem.

De beproevingen van Paulus' dienst

We wezen al eerder op het feit dat zij die God dienen in een wereld die van Hem vervreemd is, er zeker van kunnen zijn dat zij lichamelijk lijden zullen ondervinden. Paulus en zijn mede dienstknechten waren het voorwerp van menig persoonlijke aanval. Men zei van hem: "zijn persoonlijke verschijning is zwak en zijn spreken betekent niets." (II Cor.10:10). Hij onderschrijft deze voor de hand liggende waarheid. Er was geen reden om dat te ontkennen. Hij vertelt hen dat de heerlijke waarheid die hij mocht verkondigen verborgen was in een aarden vat. Aarden vaten waren goedkoop, kwamen veel voor, hadden weinig waarde, men ging er niet omzichtig mee om en vroeger of later zouden ze breken.

Dit was de metafoor die Paulus gebruikte om zijn lichamelijke toestand te beschrijven. Hij vertelde hen waarop het God goed heeft geacht om op deze wijze te handelen: "zodat de kracht, die alles te boven gaat, van God is en niet van ons" (II Cor.4:7).

Het lijkt erop dat zij die Paulus probeerden te vernederen voortdurend wezen op de opschuddingen waarin hij regelmatig verzeild was geraakt, als bewijs dat God zijn inspanningen niet ondersteunde. Was het mogelijk dat persoonlijke vertegenwoordigers (ambassadeurs) van de grote Koning op die manier konden worden behandeld en dat Hij niet zou ingrijpen om daar een eind aan te maken? En waarom zou Paulus meer dan de anderen lijden die deze Koning dienden?

Dat hij en zijn medewerkers aan alle kanten met moeilijkheden te maken hadden, geeft Paulus grif toe. Maar hij wijst er meteen op dat de gezamenlijke pogingen van alle krachten die hem tegenstonden, hem nooit in vertwijfeling hadden gebracht (4:8). Soms stonden ze versteld, waren ze radeloos, werden ze vervolgd, maar nimmer in de steek gelaten, ze werden (ter voorbereiding van een steniging) ter aarde geworpen, maar nooit vernietigd (4:9). Elke dag ervoeren zij iets van de dood van de Here Jezus, maar zij genoten ook het leven van de Here Jezus in hun sterfelijk vlees (4:10-11). Dus hoewel de dood in hen werkte, werkte het leven in hen ten behoeve van wie zij hun dienst verrichtten (4:12).

Degenen aan wie deze brief is geschreven, zijn de door God gezegenden om Corinthe. De rijke zegeningen die zij genoten, waren hen geschonken door de dienst van de knechten van God die waren vervolgd en beschuldigd wegens de boodschap die zij verkondigden. Deze dienstknechten hadden geloofd, en gesproken en zij bleven geloven en de boodschap die de hunne was verkondigen. Zij weigerden zich stil te houden en zij bleven moedig ondanks het lijden dat wegens de volharding in de verkondiging over hen kwam. Zelfs de dreiging van de dood kon hen niet stoppen. Zij vertrouwden erop dat hij die de Here Jezus had opgewekt, ook hen zou opwekken (4:13-14). Dit alleen is genoeg om te tonen dat de hoop van Paulus zich richtte op de opstanding en niet op de dood.

Dit alles bracht Paulus ertoe zijn volgende verklaring af te leggen: "Om welke reden we niet vertwijfeld zijn" (II Cor. 4:16, Sel.Vert.). Zorgvuldige studie in de eerste vijf hoofdstukken van II Corinthiërs zal aantonen dat over hen die gelovigen en volgelingen van de Here Jezus Christus waren geworden een golf van ontmoediging was gekomen. Paulus haakt in op deze zaak met de openingswoorden van deze brief. Dit kunnen we zien in de NBG vertaling waar in II Cor.1:3-7 tien maal het woord *troost* in een of andere vorm in dit korte stukje van vijf verzen voorkomt. Hierdoor wordt veel licht geworpen op Paulus' woorden in 4:16-5:5, het gedeelte dat begint met de mededeling: "Om welke reden we niet vertwijfeld zijn."

Zij stortten nooit in, lieten de moed nooit zakken en werden nimmer lafaards. Zelfs als de uiterlijke mens verging door lijden en strijden, de innerlijke mens werd van dag tot dag vernieuwd (4:16). Deze verwijzingen naar innerlijke en uiterlijke mens kunnen alleen worden toegepast op een gelovige. Hij is de enige die een innerlijk, vernieuwbare, leven heeft. Deze kleine moeite, zoals Paulus ze beschrijft, waren slechts tijdelijk en zij bereidden de dienstknechten van God een alles verre te boven gaand eeuwig gewicht van heerlijkheid. Deze moedige dienstknechten van God keken te allen tijde niet naar de zichtbare dingen, maar naar de onzichtbare. De zichtbare dingen waren tijdelijk, maar de onzichtbare altijd-stromend (4:17-18).

We zien dus dat elke uitspraak die aan het vijfde hoofdstuk van II Corinthe voorafgaat, te maken heeft met de dienst, de dienst aan God zoals deze werd verricht door Paulus en zijn compagnons. Hetzelfde onderwerp is nog aan de orde als we verder lezen in hoofdstuk vijf. Velen constateerden met grote bezorgdheid de aftakeling van het 'aardse huis' dat elke moment in stukken zou kunnen vallen. De mensen die Paulus probeerden te kleineren hebben misschien naar voren gebracht dat dit proces nog werd versneld door zijn dienst. Daarover gaat hij nu spreken.

We zullen alles wat hij hierover gezegd heeft woord voor woord onderzoeken, waarbij we elk gedeelte eerst citeren uit de St.Vert. en vervolgens uit de Sel.Vert. die hiervoor al afgedrukt is. De uitleg zal betrekking hebben op de betekenis van Sel.Vert. Ik zie er geen heil in om een uitleg te geven van een onnauwkeurige en twijfelachtige vertaling van een onbekende vertaler van de St.Vert. Elk woord van mijn eigen vertaling zal worden verklaard en door de interpretatie worden verdedigd.

II Corinthe 5:1

“Want wij weten, dat, zo ons aardse huis dezès tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, *maar* eeuwig in de hemelen.” St.Vert.

“Want wij zijn ons bewust, dat, indien ons elementaire huis, dat wil zeggen deze tabernakel, afgebroken zou worden, wij een woning van uit God hebben, een huis niet met handen gemaakt, aionisch in de hemelen.” Sel.Vert.

WANT WIJ ZIJN ONS BEWUST. Dit betekent: wij zijn tot volledig begrip gekomen, een begrip dat is gebaseerd op wat God al heeft geopenbaard. Aangezien Paulus niet refereert aan een speciale openbaring die hem tot dat begrip heeft gebracht, zullen we in het Oude Testament moeten zoeken naar iets dat de basis vormt voor zijn overtuiging. Het woord 'want' verbindt dit gedeelte nauw met wat hij in het voorgaande heeft gezegd.

DAT, INDIEN ONS ELEMENTAIRE HUIS. Het woord dat hier met 'elementair' is vertaald, is *EPIGEIOS*, een bijzonder moeilijk woord om te vertalen. Ik ben absoluut niet bereid om het in deze context met 'aards' te vertalen. De stam van dit bijvoeglijk naamwoord is het zelfstandig naamwoord *GĒ* dat aarde betekent. Wij hebben hiervan woorden als geografie en geologie afgeleid. Tezamen met het achtervoegsel *IOS*, waarmee het bijvoeglijk naamwoord gevormd, krijgen we *GĒIOS*, dat *aards* betekent. Het voorvoegsel *EPI* heeft een intensiverende werking, waardoor de betekenis wordt: *over-aards*, maar een dergelijke vertaling helpt ons niet verder. Dit voorvoegsel geeft dit woord een technische betekenis die niet eenvoudig in het Nederlands kan worden weergegeven. Als het woord *GĒIOS* hier was gebruikt, zouden we het eenvoudig met 'aards' kunnen vertalen en dat gaan verklaren, maar *EPIGEIOS* met 'aards' vertalen, is het negeren van het door God geïnspireerde voorvoegsel.

In het woord *EPIGEIOS* hebben we een goed voorbeeld van een bijvoeglijk naamwoord dat zijn betekenis ontleent aan het zelfstandig naamwoord waar het iets van zegt, of aan de context waarin het gevonden wordt. Als we een te starre betekenis hanteren, zullen we al snel met onoverkomelijke problemen worden geconfronteerd als we dit woord in andere Nieuwtestamentische teksten tegenkomen. Denk bijvoorbeeld eens aan Joh.3:12 waar de Heer aan Nicodemus zei: “Indien Ik ulieden van het aardse (*EPIGEIOS*) gesproken heb, zonder dat gij gelooft, hoe zult gij geloven, wanneer Ik u van het hemelse (*EPOURANIOS*) spreek?” en denk dan vervolgens eens na over ditzelfde bijvoeglijk naamwoord in Jac.3:15 waar gesproken wordt over wijsheid die “aards (*EPIGEIOS*), ongeestelijk, duivels” is. Het lijkt niet goed denkbaar dat de waarheid waarover de Heer heeft gesproken kan worden omschreven met hetzelfde bijvoeglijke naamwoord dat we vinden in het onheilige trio in Jac.3:15. En toch is het zo! Hierdoor zien we duidelijk dat er geen eenduidige betekenis aan dit woord kan worden toegekend.

In Joh.3:12 gebruikte de Heer dit woord om eenvoudige, fundamentele en elementaire waarheden mee aan te duiden. Als men al problemen had met het aanvaarden van dergelijke dingen, wat zouden ze dan doen als Hij ze zou vertellen over de meer verheven dingen. Met het oog hierop heb ik *EPIGEIOS* vertaald met “elementair”, omdat ik denk dat we daarmee zo dicht als maar enigszins mogelijk is bij de waarheid komen die de Heilige Geest bedoelde toen Paulus werd geïnspireerd om juist dit woord te gebruiken. Iets dat elementair is, heeft te maken met beginselen en grondslagen.

Het woord *huis* in dit gedeelte brengt ons tot de kern van de zaak. Iets wordt een huis genoemd wat geen huis is in de letterlijke zin van het woord. Het is dus onze opdracht om uit te zoeken wat Paulus voor ogen stond toen hij deze metafoor gebruikte.

Sommigen zullen alras op komen draven met de voorbarige conclusie dat met 'het elementaire huis' het menselijke lichaam wordt bedoeld, maar daarbij staan zij niet stil bij de onoverkomelijke moeilijkheden die veroorzaakt worden als zij proberen de vier verzen waarin deze uitdrukking wordt gebruikt te verklaren. Want als hiermee het menselijk lichaam zou worden bedoeld, dan moet “een woning van uit God” een overeenkomstige betekenis hebben.

Sommigen hebben getracht dit probleem te omzeilen met een theorie over een ‘tussenlichaam’ dat men ontvangt bij de dood en in gebruik is tot aan de tijd van de opstanding. Zij stellen dat het lichaam bij de dood in het graf wordt gelegd, terwijl ‘de ziel’ een of ander soort lichaam van God ontvangt. Zij negeren hierbij volkomen het probleem dat ontstaat wanneer de opstanding plaatsvindt, omdat zij de noodzaak hebben gecreëerd van het laten verdwijnen van een ‘tussenlichaam’.

De opvatting dat het elementaire huis het menselijk lichaam is en dat de ‘woning van uit God, een huis niet met handen gemaakt,’ een overeenkomstig hemels lichaam is, staat haaks op de feiten en is niet in overeenstemming met de waarheid. Dit is geen levensvatbare uitleg. Als het waar zou zijn, zou de opstanding zowel overbodig als ongewenst zijn. Het is een volstrekte ontkenning van de krachtige bewering van Paulus dat als er geen opstanding zou zijn ook zij die in Christus ontslapen zijn verloren zijn. Het zou voor allen duidelijk moeten zijn dat als we lichamen hebben die ‘eeuwig in de hemelen’ zijn, waarmee de lichamen die vernietigd zijn door de dood worden vervangen, de opstanding van het lichaam dat we nu hebben niet gewenst zou zijn.

De woorden van Paulus verzetten zich tegen een dergelijke uitleg. Denk eens aan de bijvoeglijke zin “niet met handen gemaakt.” Dit is een duidelijke waarschuwing om de uitdrukking “elementair huis” niet op te vatten als ons lichaam, aangezien dit zou impliceren dat ons elementaire huis wèl gemaakt zou zijn door handen. Aangezien dat niet het geval is, zou de tegenstelling die Paulus gebruikt heeft zonder betekenis zijn.

Het woord voor huis is *OIKIA*. In de 95 keer dat dit voorkomt in het Nieuwe Testament is het 93 maal vertaald met “huis.”² Als we deze teksten nader onderzoeken zal aangetoond worden dat het letterlijk een bewoond gebouw betekent, een woning, een gebouw dat gebruikt wordt als woonruimte, zoals bijvoorbeeld in “En Jezus kwam in het huis van Petrus” (Matt.8:14). Het letterlijke gebruik staat op de voorgrond en het wordt slechts in zes gevallen figuurlijk gebruikt, waarvan twee maal in de perikopen die we hier onderzoeken.

Er kan slechts één letterlijke betekenis van dit woord zijn. Deze betekenis staat vast. Maar een woord kan talloze figuurlijke betekenissen hebben die zeer uiteenlopen en variabel zijn. het woord huis heeft één letterlijke betekenis en verscheidene figuurlijke betekenissen in het Nieuwe Testament. Het menselijke lichaam is geen enkele keer bedoeld en die betekenis moet hier niet eigenmachtig worden ingevoegd. Het is de moeite waard te luisteren naar wat Lenski hierover zegt: “de strekking van wat Paulus hier vertelt (hij die zijn metaforen zo zorgvuldig gebruikt) is eenvoudig te begrijpen - totdat commentatoren het proberen te verklaren. Tot mijn spijt moet ik zeggen dat het merendeel ervan met buitensporig anti-Bijbelse gevolgtrekkingen komt, terwijl de meer bescheiden commentaren ontoreikende resultaten laten zien.”

DAT WIL ZEGGEN DEZE TABERNAKEL. Het belangrijkste woord in dit gedeelte is niet ‘huis’ (*OIKIA*), maar het woord ‘tabernakel’ (*SKĒNOS*). De woorden *OIKIA* en *SKĒNOS* zijn vertaald met: “huis van deze tabernakel” (St.Vert.). Het woord ‘van’ duidt hier op de beschrijvende genitief. Van deze uitdrukking zegt A.T. Robertson: “de tweede naamval is bijstellend of beschrijvend, het huis is de tent,” en E.W. Bullinger zegt dat gelezen moet worden “ons aardse huis, dat wil zeggen, onze tabernakel.” Vervolgens zegt hij: “Het is de genitief van bijstelling. Het aardse huis is een tent.”

Paulus definieert dus wat hij bedoelt met ‘elementair huis’. Met behulp van een tweede zelfstandig naamwoord in de tweede naamval vertelt hij ons dat hij hiermee deze *SKĒNOUS* bedoelt, om hetzelfde Griekse woord te gebruiken dat hij heeft gebruikt. Met dit in gedachten moeten we ons dus in de eerste plaats afvragen wat de betekenis is van *SKĒNOS* (*SKĒNOUS* is de tweede naamvalsvorm), omdat dit Paulus’ eigen definitie is van wat hij bedoelde met ‘elementair huis.’

Dat het woord *SKĒNOS* ‘tent’ betekent, kan door niemand met recht worden tegengesproken. Maar als we zouden zeggen: “ons elementaire huis, dat wil zeggen, deze tent”, betekent het dat Paulus de ene metafoor verklaart met een andere. Hij zal wel niet zo oppervlakkig of ontwijkend zijn geweest, omdat het zijn doel was om waarheid te openbaren en duidelijk te maken. “Elementair huis’ is een metafoor, een stijlfiguur; ‘deze tabernakel’ is letterlijk en er wordt precies mee gezegd wat er wordt bedoeld. Dit wijst erop dat we eerst moeten uitzoeken wat de Hebreeër of Griek in de eerste eeuw zal hebben gedacht bij het horen van dit woord. Het staat al op voorhand vast dat er meer dan een betekenis is, een grondbetekenis en een afgeleide betekenis.

---

² In de *Authorized Version* (vert.).

Onder de Hebreeën betekende het woord 'tent' een woonruimte die gemaakt was van kleden of huiden en daaraan zou hij ook denken als hij de woorden van Paulus over Abraham las, namelijk "... waar hij in tenten (*SKĒNE*) woonde met Isaak en Jakob" (Hebr.11:9). Het is echter niet waar hij aan zou denken als hij de woorden van Johannes zou lezen in Openb.21:3: "Ziet, de tabernakel (*SKĒNE*) Gods is bij de mensen." De Statenvertalers hebben getracht de ontwikkeling van dit woord te tonen door hier het woord 'tabernakel' te gebruiken, maar zij zijn niet consistent.

Wanneer alle teksten waar het Hebreeuwse woord *OBEL* (tent) en het Griekse woord *SKĒNE* (tent) voorkomt, onderzocht worden, blijkt dat beide woorden zich langs natuurlijke weg hebben ontwikkeld tot de betekenis van 'het middelpunt van het leven en activiteit.' Dit kwam voort uit het feit dat waar een Israëliet ook zijn tent opsloeg, die het centrale punt van zijn leven werd. Vanuit dit punt ging hij aan het werk en hiernaar keerde hij terug als zijn dagelijkse werk was gedaan. Als hij dus sprak over "mijn tent", betekende dat veel meer dan alleen maar een woning die van huiden of stof was gemaakt. Soms werden bijeenkomsten beëindigd met de woorden: "naar uw tent", wat betekende dat elke man werd geacht terug te keren tot zijn eigen middelpunt van activiteit.

Een omstandigheid die te maken had met de ontwikkeling van *SKĒNOS* was het feit dat in de legers in de oudheid alles was geconcentreerd rond de tent van het hoofd of de generaal. Bij tijden was hij de enige die een tent had. Soldaten werden geacht op de grond in de open lucht te slapen. Daarom was "de tent" het centrum en kreeg langzamerhand de betekenis van *hoofdkwartier*.

Maar nog een belangrijker feit speelde een rol in de ontwikkeling van dit woord. Het werd rechtstreeks in verband gebracht met het Griekse theater.

De vroege Griekse theaters waren rond en hadden geen dak. De toeschouwers zaten met hun gezicht richting een tent in het midden, die, als de zijanten waren neergelaten, een podium omsloten waarop het spel of de uitvoering plaatsvond. Uiteindelijk kreeg de uitvoering de naam van datgene wat het podium omringde, namelijk de *SKĒNE*, of de tent. Hieruit is het Nederlandse woord *scene* ontstaan. Dus hoewel *SKĒNE* altijd de betekenis van tent heeft behouden, ontstond er tevens de betekenis van podium en daaruit weer de betekenis van het centrum van activiteit, het toneel waarop iemands leven werd uitgebeeld.

Dit doet ons denken aan de bekende woorden van Shakespeare: "All the world's a stage, and all the men and women merely players."³ De Grieken gebruikten het woord *SKĒNE* om dit toneel te beschrijven, het centrum en de begrenzing van iemands daden. Dit is wat de betekenis van *SKĒNE* was geworden in de tijd dat Paulus dit woord gebruikt om nader uit te leggen wat hij met "ons elementaire huis" bedoelde.

Dit alles is in overeenstemming met het gebruik van dit woord in het Nieuwe Testament. Denk maar eens na over de volgende gedeelten:

"Indien Gij het wilt, zal ik hier drie tenten (*SKĒNE*) opslaan, voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een." (Matt. 17:4). Hoewel Petrus misschien gedacht heeft aan drie tenten om deze drie te beschutten tegen de koele berglucht in de nacht, is dat niet voor de hand liggend. In een dergelijk geval zouden er geen drie afzonderlijke tenten nodig zijn geweest. Het ligt meer voor de hand dat hij doelde op het bouwen van drie woningen van waaruit zij hun werk konden voortzetten.

"Daarna zal Ik wederkeren en de vervallen hut (*SKĒNE*) van David weder opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten" (Hand. 15:16). Dit is de belofte van het herstel van het Davidische toneel, in verband waarmee een tevoren geschreven drama zal worden uitgevoerd. "Dan zal Ik een herder over hen aanstellen, die hen weiden zal: mijn knecht David. Die zal hen weiden, die zal hun herder zijn. Ik, de Here, zal hun tot een God zijn, en mijn knecht David zal vorst wezen in hun midden. Ik, de Here, heb het gesproken." (Ezech. 34:23-24).

Openb. 21:3. "Zie, de tent (*SKĒNE*) van God is bij de mensen." Er zal een tijd aanbreken, na de duizen jaar regering van Christus, waarin het middelpunt van Goddelijke activiteit deze aarde zal zijn. Wanneer dit doel is bereikt, zal de aarde een bemiddelende rol spelen in Gods plannen met het universum.

Het werkwoord *SKĒNŌ* dat is afgeleid van het zelfstandig naamwoord, verschaft ons nog meer informatie over de ontwikkeling in de betekenis van dit woord. Dit kunnen we zien in de volgende gedeelten.

Joh. 1:14. "Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond (*SKĒNŌ*)." Het toneel, of de scene van de dienst van Jezus Christus gedurende drie jaar, was het land Palestina, de stad Jeruzalem, het volk Israël en de twaalf

---

³ De hele wereld is een toneel en alle mannen en vrouwen zijn slechts spelers.

uitverkoren mannen. Alles tezamen vormden zij het toneel waarop het grote drama van de verlossing zich afspeelde.

Openb. 7:15 (St.Vert.). “Die op den troon zit, zal hen overschaduwen (*SKĒNŌ*).”⁴ dat betekent dat Hij van hen het middelpunt van Gods handelen wil maken, zodat uit hen de zegeningen naar anderen zullen afstralen. Dit gedeelte alleen als voldoende om te laten zien dat *SKĒNE* niet doelt op een tijdelijk onderkomen.

Openb. 12:12. “Hierom bedrijft vreugde, gij hemelen, en gij, die daarin woont (*SKĒNŌ*)!” Dit laat zien dat een gebied of een plaats een *SKĒNE* kan worden genoemd. Zie ook Openb. 13:6.

Openb. 21:3 (St.Vert.). “En ik hoorde een grote stem uit den hemel, zeggende: Ziet, de tabernakel (*SKĒNE*) Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen (*SKĒNŌ*).” Ook hier vinden we bewijs dat geen van deze woorden zijn gebruikt om een tijdelijke woning aan te duiden.

Als we al deze gedeelten hebben overdacht, laten ze zien dat *SKĒNE* zich ontwikkeld heeft tot de betekenis van het middelpunt van het leven of van activiteit. Dit kan niet worden weerlegd door te wijzen op het woord *SKĒNŌMA* in II Petr. 1:13,14.

“Ik acht het mijn plicht, zolang ik in deze tent (*SKĒNŌMA*) ben, u door herinnering wakker te houden, want ik weet, dat het afleggen van mijn tent spoedig komt, zoals ook onze Here Jezus Christus mij heeft doen weten.”

Sommigen beweren dat Petrus hier over zijn lichaam spreekt als hij “deze tent” noemt, maar dat is slechts een verkeerde interpretatie die gebaseerd is op de Platonische theorie over de aard van de mens. Dit moet worden begrepen in het licht van Hand.7:46 waar ons gezegd wordt dat David “begeerd heeft te vinden een woonstede voor den God Jakobs.” (St.Vert.). Aangezien er al een tabernakel in Israël was, is het duidelijk dat David ernaar verlangde een plaats, namelijk een stad, te vinden die het middelpunt zou worden van alle handelingen van God (zie I Kon. 8:16). Dat was de stad Jeruzalem.

Jeruzalem: een tabernakel

Bij de uitleg van II Cor.5:1 stuit de student op het punt dat hij beslissen moet of hij de enge weg van de arbitraire en onwerkbare ideeën van mensen met betrekking tot wat Paulus ons hier te vertellen heeft volgt, of dat hij zich wendt tot het Woord van God om iets te vinden dat in overeenstemming is met dit gedeelte en dat maakt tot het fundament van zijn uitleg. We zullen onze voeten of op de vaste rots van Gods Woord laten staan, of die anders de rug toe keren om een fantastische redenering van onszelf of anderen te volgen.

Er is een gedeelte in de Bijbel waar we iets vinden dat helemaal in overeenstemming hiermee is, waar zowel woning als tabernakel als bijstelling worden gebruikt en waarbij het een door het ander wordt verklaard en beide duidelijk worden gedefinieerd.

“Aanschouw Sion, de stad onzer feestelijke bijeenkomsten. Uw ogen zullen Jeruzalem zien als een veilige woonstede, als een tent die niet verplaatst wordt, waarvan de pinnen nimmermeer uitgerukt worden en geen van de koorden ooit losgerukt wordt.” (Jes.33:20).

Als men ooit kan zeggen dat in de Schrift tekst met tekst kan worden verklaard, dan is het hier wel het geval. Jes. 33:20 spreekt van een karakter waarmee Jeruzalem bekleed zal worden wanneer Yahweh gaat regeren en Israëls rechter, wetgever en koning zal worden (33:22). Jeruzalem wordt beschreven als een ‘veilige woonstede,’ een tabernakel (middelpunt van Gods handelen), die niet verplaatst wordt (verwoest). Als tegenstelling zien we in II Cor.5:1 een aards huis (woonstede) dat nader aangeduid wordt als een tabernakel, dat op het punt staat afgebroken te worden (verwoest). Hieruit kunnen we zien dat het “elementaire huis” van II Cor.5:1 duidt op de stad Jeruzalem en alles wat daarmee samenhangt en het “gebouw van God” op een heel ander Jeruzalem, namelijk die beschreven is door Jesaja, het Jeruzalem in het koninkrijk van God.

Paulus had al van deze twee Jeruzalems gesproken in Galaten, waarbij de ene werd aangeduid als “het tegenwoordige Jeruzalem, want dat is met zijn kinderen in slavernij.” en de andere als “het hemelse Jeruzalem is vrij; en dat is onze moeder.” (Gal. 4:25-26). Deze twee duiden respectievelijk op het Jeruzalem in de dagen van Paulus en het

---

⁴ Authorized Version: ... shall dwell among them.

Jeruzalem onder Gods heerschappij, dat wil zeggen Jeruzalem in het koninkrijk van God, dat overigens niet verward moet worden met het nieuwe Jeruzalem in Openb. 21:2.

Om te begrijpen dat Paulus van Jeruzalem sprak, als centrum van het leven van Israël, toen hij het had over “ons elementaire huis,” moet men de positie van Jeruzalem in Gods openbaring over Zijn doel en de plaats ervan in de hoop van Israël kennen en begrijpen. Dan kan dit gedeelte worden onderzocht met kennis van de waarheid, waardoor de werkelijke interpretatie mogelijk wordt.

In de laatste geboden die gegeven werden met het oog op het Pascha, werd verklaard dat dit alleen gevierd kon worden “op de plaats die de Here verkiezen zal om zijn naam daar te doen wonen” (Deut. 16:1-7). Toen Zijn keuze bekend werd gemaakt, bleek dit de stad Jeruzalem te zijn, “waarvan de Here gezegd had tot David en diens zoon Salomo: In dit huis, hier in Jeruzalem, dat Ik verkoren heb uit al de stammen van Israël, zal Ik mijn naam vestigen tot in eeuwigheid” (II Kon. 21:7). Deze verklaring vinden we keer op keer. Zie I Kon. 11:13,32,36; II Kon. 21:4; 23:27; II Kron. 6:6; 33:7. De positie die Jeruzalem in het leven van een Israëliet innam, wordt ons uit vele teksten duidelijk.

Psalm 122

“Ik was verheugd, toen men mij zeide: Laten wij naar het huis des Heren gaan.
Onze voeten staan in uw poorten, o Jeruzalem.
Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wel samengevoegd is;
waarheen de stammen opgaan, de stammen des Heren.
Een voorschrift voor Israël is het de naam des Heren te loven.
Want daar staan de zetels ten gerichte, de zetels van het huis van David.
Bidt Jeruzalem vrede toe: mogen wie u liefhebben, rust genieten;
vrede zij binnen uw muur, rust in uw burchten.
Om mijn broeders en mijn vrienden wil ik zeggen: vrede zij in u;
om het huis van de Here, onze God, wil ik het goede voor u zoeken.”

Deze prachtige Psalm, die waarschijnlijk werd gezongen door de mensen die naar Jeruzalem gingen voor de feesten, laat Jeruzalem zien als het Goddelijk middelpunt, maar ook als het middelpunt van het leven van elke Israëliet. Later, toen zij in ballingschap werden weggevoerd, liet een andere Psalm hun gevoelens voor deze geliefde stad zien.

Psalm 137:1-6

“Aan Babels stromen, daar zaten wij, ook weenden wij, als wij Sion gedachten.
Aan de wilgen aldaar hingen wij onze citers;
want daar begeerden zij die ons gevangen hielden, van ons een lied, en zij die ons mishandelden,
vreugdebetoon: Zingt ons een der liederen van Sion.
Hoe zouden wij des Heren lied zingen op vreemde grond?
Indien ik u vergete, o Jeruzalem, zo vergete *mij* mijn rechterhand;
mijn tong kleve aan mijn verhemelte, als ik uwer niet gedenk,
als ik Jeruzalem niet verhef boven mijn hoogste vreugde.”

Een Israëliet hoefde geen inwoner van Jeruzalem te zijn om zich daar sterk mee verbonden te voelen, want dit was de band die in hen werd gemaakt door de Geest van God. Jeruzalem was inderdaad het middelpunt in het leven van elke Israëliet.

In de profeten over de toekomst van Jeruzalem, dat wil zeggen Jeruzalem in het koninkrijk van God, ontdekken we dat deze stad het Goddelijk middelpunt is gebleven. We lezen ervan: “Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heren woord uit Jeruzalem.” (Jes.2:3); “De Here der heerscharen zal Koning zijn op de berg Sion en in Jeruzalem, en er zal heerlijkheid zijn ten aanschouwen van zijn oudsten.” (Jes.24:23); “Breekt uit in gejuich, jubelt eenparig, puinhopen van Jeruzalem, want de Here heeft zijn volk getroost, Hij heeft Jeruzalem verlost.” (Jes.52:9); “Op uw muren, o Jeruzalem, heb Ik wachters aangesteld, die de ganse dag en de ganse nacht nimmer zullen zwijgen. Gij, die de Here indachtig maakt, gunt u geen rust. En laat Hem geen rust, totdat Hij Jeruzalem grondvest en het stelt tot een lof op aarde.” (Jes.62:6-7); “Maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig over hetgeen Ik schep, want zie, Ik schep Jeruzalem tot jubel en zijn volk tot blijdschap. En Ik zal juichen over Jeruzalem en Mij verblijden over mijn volk.” (Jes.65:18-19); “Te dien tijde zal men Jeruzalem noemen de troon des Heren, en alle volken zullen zich daarheen verzamelen om de naam des Heren te Jeruzalem, en zij zullen niet meer wandelen naar de verstoktheid van hun

boos hart.” (Jer.3:17); “Ja, vele natiën en machtige volken zullen komen om de Here der heerscharen te Jeruzalem te zoeken en de gunst des Heren af te smeken.” (Zach.8:22).

Is er iemand die deze gedeelten leest en niet ziet dat tot aan de vernietiging in 70 n.Chr. Jeruzalem het middelpunt van het leven was voor elke godvruchtige Israëliet en dat in de toekomst dat nog veel meer het geval zal zijn dan ooit tevoren? Dat gold ook voor de godvruchtige Israëliet Paulus. We moeten stilstaan bij zijn situatie ten tijde dat hij deze woorden schreef. Velen proberen die situatie te negeren.

Paulus was een Israëliet, van het zaad van Abraham, van de stam Benjamin (Rom. 11:1). Hij gaf grif toe dat hij een Jood was (Hand. 21:39). Zijn leven was toegewijd aan een natie, een volk en een land die hij alle hartstochtelijk liefhad. Voor alle gold dat het middelpunt Jeruzalem was. Zijn hoop was de hoop van Israël (Hand. 28:20); en Jeruzalem, de tempel, het land en het volk Israël lagen hem alle na aan het hart. Zie Hand. 18:21; 19:21; 20:16 en Rom. 10:1. Hij had zijn hoop lange tijd gevestigd op de beloofde Messias en toen hij na een lange strijd de Here Jezus als de Messias had aanvaard en geloofd, hield hij niet op een Jood te zijn. Zijn leven draaide nog steeds om Jeruzalem en alles wat daarmee verbonden was.

In feite vertelt Paulus ons dat Jeruzalem het middelpunt van zijn bediening was: “van Jeruzalem uit rondreizende tot Illyrië toe, de prediking van het Evangelie van Christus volbracht” (Rom.15:19).

In de tijd dat Paulus deze woorden van II Cor.5 schreef, werd Jeruzalem en alles in de nabijheid daarvan bedreigd met verwoesting. De stad en het volk waren lang daarvoor door Rome veroverd, maar waren nooit onderworpen. Het vuur van nationalisme en patriottisme brandde diep in hen en deze vlamden bij tijd en wijle op. Rome zag Jeruzalem en Israël als bedreiging voor de veiligheid van het Keizerrijk en er gingen in Rome stemmen op voor ingrijpende maatregelen. Vanaf de dood van Christus werd de toestand in het land steeds wanhopiger. Er kwam hongersnood in het land. De stad Jeruzalem en de tempel waren het toneel geworden van moorden en slachtingen omdat partijen in Israël elkaar zochten uit te roeien. Leden van de Romeinse bezettingsmacht werden bijna elke dag gedood omdat fanatieke Israëlieten ze uit het land wilden verdrijven. Rome begon dreigende geluiden te uiten die erop neerkwamen dat de stad en het volk zouden worden vernietigd. Deze dreigementen zijn 10 jaar nadat Paulus deze brief had geschreven, werkelijkheid geworden. De Romeinse generaal Titus heeft Jeruzalem verwoest en de bevolking gedecimeerd en verstrooid.

Paulus doelde op Jeruzalem wanneer hij sprak over ‘ons elementaire huis’ dat hij verder definieerde als ‘deze tabernakel’. Hij hield zich afzijdig van politieke en strijd en strijd tegen de overheid in zijn dagen door op deze manier te spreken, maar er was geen enkele gelovige Jood met kennis van het Oude Testament die niet direct begreep waarover hij sprak.

Deze interpretatie stemt overeen met de taal die Paulus heeft gebruikt. Let er goed op dat hij zei: “Want wij (meervoud) zijn ons bewust, dat, indien ons (meervoud) elementaire huis (enkelvoud), dat wil zeggen deze tabernakel (enkelvoud), afgebroken zou worden, wij (meervoud) een woning (enkelvoud) van uit God hebben, een huis (enkelvoud) niet met handen gemaakt, aionisch in de hemelen.” Vele mensen dus, maar slechts één huis. Als dit gedeelte zou gaan over het menselijk lichaam, zou het consistent zijn als er over vele mensen wordt gesproken, er ook vele huizen zouden zijn. Maar dat staat hier niet. Veel mensen, één huis. Dat huis is Jeruzalem en alles wat daarmee te maken heeft.

AFGEBROKEN ZOU WORDEN – dat is het woord *KATALUEIN* dat ‘volledig losmaken’ betekent en dat stemt helemaal overeen met *SKĒNOS* (tent). Ons idioom is ‘een tent afbreken’, maar de Griekse uitdrukking die gebruikt wordt is ‘volledig losmaken’, d.w.z. de lijnen losmaken van de haringen opdat de tent kan worden opgerold.

WIJ EEN WONING VAN UIT GOD HEBBEN – dat is Jeruzalem in het Koninkrijk van God, een goddelijk centrum voor het verlorene en herstelde volk Israël. “Te dien tijde zal men Jeruzalem noemen de troon des HEREN, en alle volken zullen zich daarheen verzamelen om de naam des HEREN te Jeruzalem” (Jer.3:17). Ook hier moeten we letten op het onderscheid tussen enkelvoud en meervoud – vele mensen en één huis.

EEN HUIS NIET MET HANDEN GEMAAKT – dat is een idioom dat Paulus toelicht in Hebr.9:11 waar hij duidelijk maakt dat de betekenis hiervan is: “dat is, niet van deze schepping”. De uitdrukking ‘deze schepping’ heeft betrekking op de tijd die begon toen Noach de ark verliet en die voortduurt totdat God de heerschappij op zich neemt en het koningschap van God werkelijkheid wordt op aarde. Wat Jeruzalem in dit tijd aangaat, zegt God: “En Ik zal juichen over Jeruzalem en Mij verblijden over mijn volk.” Ook hier is er één huis voor vele mensen.

AIONISCH IN DE HEMELN – mensen die ervan uitgaan dat *AIŌNION* “eeuwig” betekent, hebben zich al lange tijd verbaasd over deze uitspraak en dat des te meer als ze menen dat Paulus over ‘een ander lichaam’ spreekt dat bij de dood gegeven zal worden. Hoe kunnen deze lichamen ‘eeuwig in de hemel’ zijn? Worden ze daar opgeslagen in afwachting van het moment dat een ziel zijn lichaam op aarde heeft verlaten en deze het leven schenkt?

Sommige uitleggers hebben geprobeerd dit probleem op te lossen door te beweren dat dit gelezen moet worden als: “in de eeuwige hemelen”, een opvatting die populair is geworden door wijlen dr. Harry Rimmer. Maar dat is niet mogelijk omdat het woord dat met ‘eeuwig’ is vertaald, *AIŌNION*, enkelvoud is en het woord ‘hemelen’ (*OURANIOS*) is meervoud. In het Grieks moeten het bijvoeglijke naamwoord in getal overeenkomen met het zelfstandig naamwoord dat hierdoor gekwalificeerd wordt.

Het bijvoeglijke naamwoord *AIŌNIOS* is afgeleid van *AIŌN*, een woord dat te maken heeft met wat stroomt. Het kan worden toegepast op dien die verondersteld worden te stromen of die aan het stromen zijn. We hebben al gehoord dat deze woning ‘uit God’ is en dezelfde waarheid wordt hier herhaald als we lezen dat het aionisch in de hemelen is. De bron is in God en het stroomt uit de hemelen zoals de Heer heeft gezegd van Jeruzalem in Jes.66:12: “Want zo zegt de HERE: Zie, Ik doe haar de vrede toestromen als een rivier en de heerlijkheid der volken als een overvolle beek.”

II Corinthe 5:2,3

² Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede, die uit den hemel is, overkleed te worden. ³ Zo wij ook bekleed *en* niet naakt zullen gevonden worden.” (St.Vert.)

² Want hierin zuchten wij, er ernstig naar verlangend bekleed te worden met onze woning die uit de hemelen is, ³ opdat bekleed zijnde wij niet naakt bevonden worden.” (Sel.Vert.)

Door te verkondigen dat de rijke zegeningen van God die nog liggen te wachten voor Jeruzalem zelfs nu nog “aionisch in de hemelen” zijn, herhaalt Paulus hiermee de waarheid die uiteengezet is in Psalm 46:4,5 (St.Vert.):

⁴ De beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods, het heiligdom der woningen des Allerhoogsten. ⁵ God is in het midden van haar, zij zal niet wankelen; God zal haar helpen in het aanbreken van den morgenstond.”

Wanneer iemand dit schitterende gedeelte leest, kan hij niet anders dan zeggen: “Waarlijk, de komende heerlijkheid van Jeruzalem, stroomt uit van God. Het is 'aionisch' in de hemelen.”

WANT HIERIN ZUCHTEN WIJ – let op dat ‘hierin’ is enkelvoud en dat wij (meervoud) zuchten. Het woord ‘hierin’ is onzijdig en slaat op de *SKĒNOS* uit het vorige vers. De omstandigheden in en rond Jeruzalem kon niet anders dan zuchten veroorzaken onder allen die daar deel van uitmaakten. Zelfs de Here Jezus zei:

³⁷ Jeruzalem, Jeruzalem ! gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u gezonden zijn ! hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugels; en gijlieden hebt niet gewild. ³⁸ Ziet, uw huis wordt u woest gelaten.”

In afwachting van de toekomstige zegen voor Jeruzalem had de Heer lang tevoren door Jesaja gezegd:

“Verblijdt u met Jeruzalem, en verheugt u over haar, al haar liefhebbers! Weest vrolijk over haar met vreugde, gij allen, die over haar zijt treurig geweest!” (Jes.66:10).

Toen Paulus deze woorden schreef, wat het een tijd van treuren voor allen die Jeruzalem en alles waar dat voor staat, liefhadden. Die toestand creëerde uiteraard een groot verlangen.

Want hierin zuchten wij, er ernstig naar verlangend bekleed te worden met onze woning die uit de hemelen is, ³ opdat bekleed zijnde wij niet naakt bevonden worden. ⁴ Want wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde, omdat wij niet ontkleed wenssen te zijn, maar gekleed, opdat dit sterfelijke verslonden moge worden door leven. ⁵ Hij die ons juist hiertoe bereidt is God, die ons tevens de ernst van de Geest geeft. ⁶ Daarom te allen tijde moedig en volkomen bewust dat terwijl we onder ons eigen volk zijn in het lichaam en terwijl wij ons eigen volk zijn in gemeenschap met de Here ⁷ want wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen ⁸ toch hebben we geen gebrek aan moed en wij verheugen ons te meer om gescheiden te zijn van ons eigen volk, buiten het lichaam, en te zijn onder ons eigen volk in gemeenschap met de Heer. ⁹ En daarom stellen wij er een eer in, hetzij onder ons eigen volk, hetzij afgezonderd van ons eigen volk, Hem welgevallig te zijn. ¹⁰ Want wij moeten allen openbaar worden voor de rechterstoel van Christus, opdat iedereen ontvangen moge voor wat hij in zijn lichaam doet, hetzij goed, hetzij kwaad.”